

Силабус
«Виробнича педагогічна практика»

Галузь знань: 01 Освіта /Педагогіка

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Освітня програма: Дошкільна освіта

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Курс: 2, 3, 4

Семестр: 4, 6, 7, 8

Факультет	Дошкільної та спеціальної освіти
Кафедра	Дошкільної освіти; Психології та педагогіки розвитку дитини
Викладач(-і)	ПІБ: Карнаух Леся Петрівна Посада: доцент кафедри психології та педагогіки розвитку дитини E-mail: karnaukh.l@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	
Статус дисципліни	Обов'язковий компонент освітньо-професійної програми
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / години	30 кредитів 900 год.
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Очна (денна / вечірня) форма, заочна форма: 900 год.
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Політика ОК 41 «Виробнича педагогічна практика» передбачає дотримання принципів академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.
Що будемо вивчати?	У процесі педагогічної практики здобувачів першого бакалаврського рівня ОПП Дошкільна освіта вирішуються такі завдання: - ознайомлення здобувачів із системою освітньої роботи у закладах дошкільної освіти, початкових школах із дошкільними підрозділами; - встановлення та поглиблення зв'язку теоретичних знань здобувачів з освітньою практикою, формування умінь використовувати знання у процесі розв'язання конкретних освітньо-виховних завдань; - формування загальних, професійних компетентностей, м'яких навичок, необхідних вихователю закладу дошкільної освіти; - формування у здобувачів психологічної готовності до майбутньої професійної діяльності, розвиток необхідних професійних та особистісних якостей, прагнення до професійного самовдосконалення; - сприяння зростанню творчого потенціалу здобувачів під час проведення науково-педагогічних досліджень, вивчення кращого досвіду роботи фахівців системи дошкільної освіти.
Чому це треба вивчати?	Метою педагогічної практики здобувачів першого бакалаврського рівня вищої освіти є оволодіння здобувачами сучасними методами, формами професійної діяльності; формування професійних умінь і навичок, необхідних для самостійного вирішення педагогічних завдань в умовах безпечного освітнього процесу; виховання потреби систематичного професійного самовдосконалення.
Яких результатів можна досягнути?	ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку. ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій. ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

	<p>ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї освіти та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.</p> <p>ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.</p> <p>ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.</p> <p>ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно-і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.</p> <p>ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.</p>
<p>Як можна використати набуті знання та уміння?</p>	<p>КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді.</p> <p>КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності до прийняття ефективних</p> <p>КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).</p> <p>КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.</p> <p>КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі та створювати безпечне освітнє середовище.</p> <p>КС-12. Здатність до фізичного та психічного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.</p> <p>КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію, ефективно використовувати ІКТ та електронні освітні ресурси та застосовувати її в професійній діяльності та в роботі з дітьми, батьками.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">2 курс, 4-й семестр</p> <p style="text-align: center;"><i>Виробнича педагогічна практика в групах раннього віку</i></p> <p><i>Змістовий модуль I. Підготовчий етап</i></p> <p>На підготовчому етапі здобувачі спостерігають і аналізують освітній процес в закріпленій за ними групі: заняття, режимні процеси тощо. Окрім того, для здобувачів-практикантів організуються заняття з різних розділів програми закладу дошкільної освіти та різних типів: комплексні, комбіновані, тематичні, інтегровані заняття; заняття фронтальні, групові, індивідуальні; вечори розваг, тематичні свята та ін. (всього 5-6 видів педагогічної діяльності).</p> <p>Всі проведені заходи спостерігають і беруть участь в їх обговоренні усі здобувачі підгрупи. Результати спостережень практиканти фіксують в щоденнику, який ведуть протягом всієї практики. Також в перші дні практики кожен здобувач під час спостережень вивчає дітей своєї вікової групи, рівень їх знань, умінь і навичок, характер взаємовідносин в різних видах діяльності, визначає дитину за якою проводитиме психолого-педагогічне спостереження.</p> <p>В кінці першого тижня здобувачі завершують складати індивідуальний план проходження педагогічної практики, готують документацію для самостійного проведення освітньо-виховної роботи з дітьми в наступні тижні практики (календарні плани та конспекти занять).</p> <p><i>Змістовий модуль II. Навчально-методична діяльність</i></p>

На основному етапі здобувачі спостерігають за роботою вихователя та пробують самостійно виконувати всі режимні моменти. В цей час крім щоденної освітньо-виховної роботи з дітьми здобувачі пробують організувати освітні заходи для дітей (тематичні свята, екскурсії); проводити роботу з батьками: участь у батьківських зборах, індивідуальні та групові консультації з питань ефективної адаптації дітей раннього віку до ЗДО, бесіди. А також добирають і оформляють матеріали в батьківських куточках тощо.

Змістовий модуль III. Підсумковий етап

На підсумковому етапі практиканти пробують виконувати різноманітні заходи. Конспекти занять перед проведенням затверджуються вихователем групи та керівником кафедри. Проведену освітньо-виховну роботу спостерігають та обговорюють всі здобувачі підгрупи. Практика завершується обговоренням її підсумків в закладі дошкільної освіти та оформленням звітної документації. Після завершення практики здобувач обробляє зібраний матеріал і складає звіт, у якому подає аналіз всіх напрямів своєї роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення.

3 курс, 6-й семестр

Виробнича педагогічна практика в дошкільних групах

Змістовий модуль I. Підготовчий етап

Програма виробничої педагогічної практики передбачає проведення практикантами різнопланової організаційно-педагогічної та методичної роботи, обумовленої виконанням посадових обов'язків вихователя дітей дошкільного віку.

Протягом короткого (два-три дні) підготовчого етапу виробничої практики здобувачі ознайомлюються з умовами виховання та навчання дітей дошкільного віку в конкретному ЗДО, з колективом вихованців групи. У цей же період відбувається загальне ознайомлення з організаційно-методичними аспектами роботи закладу дошкільної освіти. Практика розпочинається з бесіди здобувачів з керівниками дошкільної установи, у ході якої практиканти отримують загальні відомості про заклад дошкільної освіти (його тип, вид, контингент вихованців, основні напрями освітньої роботи з дітьми, пріоритетні завдання, на розв'язання яких спрямована робота закладу), дізнаються, на основі якої програми здійснюється навчання і виховання дошкільнят та які форми планування освітньої роботи прийняті в закладі. Завідувач ЗДО проводить також інструктаж здобувачів щодо охорони праці та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку.

Крім роботи безпосередньо у закріпленій групі, практикант працює у методичному кабінеті, вивчаючи статут, річний план дошкільної установи, вивчає і аналізує методи діагностики дітей дошкільного віку, ознайомлюється з різноманітними формами узагальнення кращого досвіду роботи вихователів тощо.

Протягом підготовчого етапу практики практикант складає індивідуальний план своєї роботи на наступні тижні практики. В індивідуальному перспективному плані намічають перегляди занять кращих вихователів закладу, визначають загальну кількість і терміни проведення занять з усіх розділів програми, вказують теми відкритих занять та підготовку до них, розваги, конкурси, виставки, форми участі у святкових ранках, творчі ігри дітей. До плану включають роботу з батьками вихованців: тематику консультацій та бесід, поновлення матеріалів батьківського куточка з проблеми психологічної готовності дітей до школи тощо.

Роботу практиканти відображають у щоденнику педагогічної практики у формі аналітичних записів.

Змістовий модуль II. Навчально-методична діяльність

Практикант призначається в дошкільну групу закладу дошкільної освіти. Для забезпечення належної якості освітньої роботи з дітьми практикант разом з вихователем складає індивідуальний план роботи, розробляє конспекти занять та усіх інших форм роботи і погоджує їх з вихователем та методистом закладу дошкільної освіти напередодні проведення. відповідно до режиму дня практиканти мають проводити бесіди та консультації з батьками вихованців групи щодо щоденних проблем та ситуацій, які виникають у повсякденному

житті дитини тощо.

У цей період виробничої практики груповий методист практики оцінює в першу чергу організацію студентами життєдіяльності дітей у групі, різноманітні форми організації педагогічного процесу (прогулянки, екскурсії-огляди, колективну та індивідуальну трудову, ігрову та інші види діяльності дітей тощо).

Готуючись до занять та інших форм роботи з дітьми, здобувач удосконалює навички роботи з методичною літературою, дидактичними матеріалами, наочними посібниками, вчиться аналізувати отриману інформацію, адаптувати її до рівня розвитку дітей дошкільної групи. Під час проведення роботи з дітьми здобувач-практикант приділяє значну увагу налагодженню з вихованцями таких взаємин, що забезпечують емоційно-позитивну атмосферу педагогічного спілкування. Він прагне виявити інтерес, доброзичливе ставлення до дітей, любов до них, враховувати типологічні та індивідуальні особливості дітей старшого дошкільного віку, здійснювати індивідуально-диференційований підхід у навчанні та вихованні дошкільнят.

Усю проведену самостійно роботу здобувач-практикант фіксує у щоденнику, вчиться аналізувати власну діяльність, об'єктивно оцінювати її. У цей же період практики здобувачі основну увагу приділяють підготовці та проведенню залікових занять та інших форм організації життєдіяльності дітей.

Практиканти проводять по два показових заняття, організовують показові форми роботи з дітьми (фізкультурне свято, лялькову виставу або театралізовану гру, інтелектуальну розвагу, святковий ранок тощо) та апробують методи психолого-педагогічної діагностики. Для проведення залікових занять обираються інноваційні форми та методи навчання дітей.

До кожного залікового заняття практиканти підбирають цікавий матеріал, які мають бути затверджені вихователем-методистом закладу дошкільної освіти за два дні до проведення заняття. Після кожного залікового заняття відбувається його обговорення присутніми (іншими здобувачами-практикантами, вихователем, методистом, завідуючою, методистом та керівником по практиці).

Практиканти, які спостерігають показові заняття, роблять усебічний аналіз заняття, відзначивши відповідність його змісту програмі певної вікової групи, доцільність обраних форм і методів роботи, ефективність, висловлюють зауваження до заняття, пропонують свої варіанти розв'язання поставлених на занятті навчальних завдань.

Результати обговорення і оцінка за проведення кожного заняття фіксуються у протоколах обговорення, які практикант подає разом із конспектами до робочої документації.

Змістовий модуль III. Науково-дослідна діяльність

- проводити спостереження та комплексний аналіз відвіданих занять з теоретичним обґрунтуванням різних сторін навчальної діяльності;
- спостерігати, аналізувати та узагальнювати досвід вихователів, переносити ефективні прийоми і форми роботи в практику своєї професійної діяльності;
- вивчати методичну літературу і теоретично осмислювати освітній процес у формі виступів на методичних семінарах, а також удосконалювати свою роботу, використовуючи інноваційні форми та прийоми навчання;

методичні:

- оволодіти методами і прийомами роботи з дітьми під час занять та під час різних видів діяльності, здійснювати індивідуальний підхід до дитини, розвивати їх творчі здібності;

прикладні:

- розробка та виготовлення наочних та дидактичних матеріалів для роботи з дітьми дошкільного віку.
- розробка та апробація методів перевірки рівня готовності дітей дошкільного віку до школи.

Змістовий модуль IV. Підсумковий етап

На підсумковому етапі практиканти проводять різноманітні заходи. Конспекти занять перед проведенням затверджуються вихователем групи та керівником кафедри. Проведену освітню роботу спостерігають та обговорюють всі здобувачі підгрупи. Практика завершується обговоренням її підсумків в закладі дошкільної освіти та оформленням звітної документації.

Після завершення практики здобувач обробляє зібраний матеріал і складає звіт, у якому подає аналіз всіх напрямів своєї роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення.

4 курс, 7-й семестр

Виробнича педагогічна практика в закладі дошкільної освіти по співпраці з родинами

Змістовий модуль I. Підготовчий етап

На підготовчому етапі в перші дні перебування в ЗДО практиканти вивчають організацію роботи в групі, планування роботи, спостерігають та аналізують роботу вихователя, готуються до самостійної роботи: складають конспекти занять, виготовляють необхідні посібники та матеріали. Кожен здобувач обирає 3 сім'ї, з якими він буде працювати індивідуально, вивчає своїх вихованців, проводить бесіди з батьками.

Змістовий модуль II. Навчально-методична діяльність

На основному етапі практики студенти працюють в I і II половині дня. Вони організовують педагогічний процес в групі та проводять всю роботу вихователя згідно плану. Велику увагу практиканти приділяють роботі з сім'ями вихованців групи - залучають батьків до співпраці з педагогічним колективом (до участі в святах, розвагах, екскурсіях та інших формах роботи з дітьми).

Змістовий модуль III. Підсумковий етап

На підсумковому етапі практиканти проводять різноманітні заходи з батьками. Конспекти заходів перед проведенням затверджуються вихователем групи та керівником практики. Проведену освітню роботу спостерігають та обговорюють всі здобувачі підгрупи. Практика завершується обговоренням її підсумків в закладі дошкільної освіти та оформленням звітної документації.

Після завершення практики здобувач обробляє зібраний матеріал і складає звіт, у якому подає аналіз всіх напрямів своєї роботи під час практики, характеризує повноту виконання завдань, труднощі, з якими стикався, вказує на досягнення та нереалізовані ідеї, визначає причини недоліків та упущень, намічає основні шляхи самовдосконалення.

4 курс, 8-й семестр

Виробничо-педагогічна практика в закладах дошкільної освіти

Змістовий модуль I. Підготовчий етап

Програма виробничої педагогічної практики у закладі дошкільної освіти передбачає проведення практикантами різнопланової організаційно-педагогічної та методичної роботи, обумовленої виконанням посадових обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку.

Протягом короткого (два-три дні) підготовчого етапу виробничої практики здобувачі ознайомлюються з умовами виховання та навчання дітей дошкільного віку в конкретному ЗДО, з колективом вихованців групи.

Змістовий модуль II. Навчально-методична діяльність

Самостійне виконання практикантом обов'язків вихователя групи дітей дошкільного віку.

Програма другого змістового модуля реалізується протягом 4 тижнів виробничої педагогічної практики. Практикант призначається у одну з вікових груп закладу дошкільної освіти. Для забезпечення належної якості освітньої роботи з дітьми практикант щоденно складає план роботи відповідно до форми, що прийнята у закладі дошкільної освіти, розробляє конспекти занять та інших форм роботи і подає їх на перевірку та затвердження напередодні проведення.

У ранкові та вечірні години практиканти мають вести роботу з батьками вихованців групи з приводу щоденних проблем та ситуацій, що виникають у житті дитини, проводити заплановані бесіди та консультації тощо.

У цей період виробничої практики груповий методист практики оцінює в першу чергу організацію здобувачами життєдіяльності дітей у групі, різноманітні форми організації педагогічного процесу (прогулянки, екскурсій-огляди, колективну та індивідуальну трудову діяльність дошкільнят, їх ігри тощо).

Змістовий модуль III. Науково-дослідна діяльність

	<p>Під час цього етапу здобувач проводить спостереження та комплексний аналіз відвіданих занять з теоретичним обґрунтуванням різних сторін навчальної діяльності; узагальнює досвід вихователів; вивчає методичну літературу і теоретично осмислює навчальний процес у формі виступів на методичних семінарах, а також удосконалює свою роботу, використовуючи нові форми та прийоми навчання; розробляє та виготовляє наочні та дидактичні матеріали для роботи з дітьми дошкільного віку.</p> <p>Змістовий модуль IV. Підсумковий етап</p> <p>На підсумковому етапі практиканти проводять різноманітні заходи. Конспекти заходів перед проведенням затверджуються вихователем групи та керівником кафедри. Проведену освітньо-виховну роботу спостерігають та обговорюють всі здобувачі підгрупи. Практика завершується обговоренням її підсумків в закладі дошкільної освіти та оформленням звітної документації.</p>
Обов'язкові завдання	<p>Робоча програма виробничої педагогічної практики передбачає виконання здобувачами завдань усіх складових практики та індивідуальних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> • характеристика про роботу здобувачів вищої освіти; • звіт здобувачів про практику; • індивідуальний план проходження виробничої педагогічної практики; • щоденник педагогічних спостережень; • календарний план освітньо-виховної роботи (на період практики); • конспекти проведених занять з протоколами обговорення; • матеріали роботи з батьками (збори, консультація, тренінг, тощо); • психолого-педагогічна характеристика на дитину; • вивчений та оформлений кращий педагогічний досвід вихователя у ЗДО з різних напрямів роботи з дітьми раннього віку.
Міждисциплінарні зв'язки	<p>Загальна педагогіка, дошкільна педагогіка, загальна психологія, дитяча психологія, основи наукових досліджень, вступ до спеціальності «Дошкільна освіта», психолого-педагогічні засади раннього дитинства</p>
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Положення «Про організацію практик в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (Нова редакція)». 2. Підліпняк І.Ю., Дука Т.М. Методичні рекомендації до організації педагогічної практики студентів спеціальності 012. Дошкільна освіта: навчально-методичні рекомендації. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 62 с. 3. Педагогічний супровід практичної підготовки студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта: навч.-метод. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад.: Т. М. Дука, І. Ю. Підліпняк. Умань: Візаві, 2020. 120 с.
Поточний контроль	<p>Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням програми практики здійснюється систематично керівником практики</p>
Підсумковий контроль	<p>екзамен</p>

Розробник

Леся КАРНАУХ